25. Mécs László Szabadegyetem

Jászó - Autókemping

A Mécs László Szabadegyetem jelmondata:

"Fényt hagyni magunk után!"
(Mécs László)

A Mécs László Szabadegyetem főszervezője:

A Csemadok **Országos Tanácsa** megbízásából
a
Csemadok Kassa-környéki Területi Választmány

A Mécs László Szabadegyetem fővédnöke:

Bárdos Gyula,
a Csemadok országos elnöke

MEGHÍVÓ

A rendezvény társszervezői:

Jászóvári Premontrei Apátság,
Debrődi Községi Hivatal és Önkormányzat,
Szepsi Városi Hivatal és Önkormányzat, Szepsi Városi Művelődési Központ és Könyvtár,
Csemadok Jászói Alapszervezet, Csemadok Debrődi Alapszervezet, Csemadok Szepsi Alapszervezet

A rendezvény támogatói:

Bethlen Gábor Alap Zrt., Budapest (Magyarország)
Kultminor - Kisebbségi Kulturális Alap, Pozsony
Realizovaný s finančnou podporou z Fondu na podporu kultúry národnostných menšín 2023.

2023. július 10. - 2023. július 16.

Műsorkínálat

2023. július 10. (hétfő)

A 25. Mécs László Szabadegyetem házigazdája és műsorvezetője:

A Szabadegyetem teljes időtartama alatt az előadások házigazdája és műsorvezetője: **Mihályi Molnár László**, nyugalmazott iskolaigazgató, író, költő, publicista, a Csemadok Kassa-környéki Területi Választmány alelnöke és **Hadas Katalin**, a Csemadok Kassa-környéki Területi Választmány tagja.

16:00 Gyülekező és honfoglalás.

Térszerződés és háttérelosztás, tájékoztató és feladatelosztás a tábor szervezői részére. A táborlakók gyülekezése és a felújított faházikók elfoglalása a jászói autókempingben.

17:00 A 24. Mécs László Szabadegyetem ünnepélyes megnyitója.

Köszöntőt mond: **Hetey Ágota,** Magyarország Kassai Főkonzulátusának főkonzulja, **Gergely Pápp Adrianna**, megyei képviselő, a Szövetség Kassa-környéki járás elnöke, Debrőd község polgármestere, **Dzurik Marián**, Jászó község polgármestere, **Bárdos Gyula**, a Csemadok országos elnöke, **Bubenko György**, a Csemadok Kassa-környéki TV elnöke.

A nyitóműsorban közreműködnek a régió jeles előadói és népművészeti csoportjai: a **Restei Éneklőcsoport** Restéről, **Képeš Lóránt**, versmondó, prózamondó, amatőr színjátszó Restéről, **Pálos Erik**, trombitás Szepsiből, **Horňák Marek és családja** verséneklő zekekar Buzitáról, **Demko András**, népdalénekes, versmondó, prózamondó és népmesemondó Nagyidáról, **Rezeš Gyula**, nóta- és népdalénekes Szepsiből, valamint a magyarországi Cserépfalui Zeneiskola igazgatója és bogácsi borlovag **Daragó Károly**.

17:00 Utazó kiállitás: Petőfi-busz.

A Petőfi Irodalmi Múzeum a Petőfi bicentenárium programjainak keretében utazó kiállítást rendez Petőfi-busz elnevezéssel. Az utazó kiállítást felügyelik és bemutatják a Petőfi Irodalmi Múzeum munkatársai.

A Magyar Országgyűlés Petőfi Sándor, a magyar költészet egyik legkiemelkedőbb és legismertebb alakja, születésének 200. évfordulója alkalmából, valamint a méltó megemlékezések megszervezésének biztosítása céljából a 2022-es és 2023-as esztendőt Petőfi Sándor-emlékévvé nyilvánította. A határozat értelmében az Országgyűlés szorgalmazza mindazon megemlékezések, rendezvények megszervezését, oktatási anyagok és művészeti alkotások készítését, amelyek Petőfi Sándor életművével kapcsolatosak és hozzájárulnak a méltó emlékezéshez. A kezdeményezés célja, hogy Petőfi Sándor életművét és életútját új megközelítésben bemutató Petőfi-busz minél szélesebb körben elérhető élményt nyújtson az érdeklődők számára Magyarország egész területén, valamint határainkon túl is. Ez a Petőfi-busz a Mécs László Szabadegyetem első két napján megtekinthető lesz az autókemping zárt területén. Ezt a vándorkiállítást a művelődési tábor első két napján megtekinthetik a táborlakók, a nyári napközis gyerekek, de a további érdeklődők is.

19:00 Szécsi Pál emlékkoncert: "Kósza szél."

Közreműködik: az **Eszpé együttes.** Az együttes tagjai: Zsapka Attila, gitár, ének, Korpás Éva. ének, Sipos Dávid, szaxofon, fúvós hangszerek, Emmer Péter, gitár.

Az **Eszpé együttest** a szlovákiai magyar zenei élet ismert zenészei alapították Szécsi Pál emlékére és dalainak felelevenítésére. Nevük, a fonetikus Sz. P. is erre utal. Az ismert slágereket az eredetihez a lehető legközelebb álló hangszerelésben igyekeznek megszólaltatni, így a kor táncdalainak jellegzetes zenei jellemzői korhű tolmácsolásban idézik Szécsi Pál egykori fergeteges koncertjeinek hangulatát. Sokan úgy emlékeznek rá, mint egy kihajtott gallérú jampira, de dalszövegeiből egy mély gondolkodású férfi alakja rajzolódik ki. A kisgyermekként árván maradt ember szívszorongató melankolikus magánya éppúgy kiszól dalaiból, mint a szerelmes fiatal felhőtlen boldogsága. Rokonai és közeli barátai szerint éppen ez a kettősség, e két véglet közti folyamatos őrlődés jellemezte egész lényét és tragikus végű életét. Ránk hagyott dalai bizonyára ezért töltenek el bennünket még ma is, ennyi év távlatából is csodálatos borzongással. Többek között elhangzanak a következő dalok: Kósza szél, Csak egy tánc volt, Egy szál harangvirág, Én édes Katinkám, Carolina, Szereted-e még, Árva fiú, Szeretni bolondulásig, Köszönet mindenért, Kismadár, Gedeon bácsi.

20:30 Borkóstoló bükkaljai borokkal és a Szent Márton Borlovagrenddel.

A borokat bemutatja: **Daragó Károly,** bogácsi borlovag, a Szent Márton Borrend nagymestere, a Pro Vino Érdemrend kitüntetettje, énektanár, valamint barátja **Dobos László** szepsi borlovag.

A koncert után borkóstoló az étterem előtti teraszon, **Daragó Károly** bogácsi borlovaggal, a Szent Márton Borrend nagymesterével, a Pro Vino Érdemrend kitüntetettjével, énektanárral és barátjával, a restei származású **Dobos Lászlóval**. Olyan világ hangulatát idézik meg, ahol az egész művelődési tábor egybeforr a szőlészet és a borászat örömeivel, nehézségeivel. Rendhagyó este lesz a borkedvelőknek. Ha már a kezedbe került a pohár, amelybe bort töltöttek, érdemes e lehetőséget megragadni arra, hogy ismerkedj a borral és a kóstolás technikájával is. "Senki sem úgy született, hogy ezeket eleve tudta volna, a kóstolás tanulható és tanulandó készség. A jó hír az, hogy 18 év felett mindenkinek megy!" - vallja a bogácsi borlovag.

2023. július 11. (kedd)

09:00 Előadás, lemez- és könyvbemutató: "Szabadság, szerelem - Petőfi Sándor 200 emlékév."

Előadó: **Takaró Mihály**, magyar irodalomtörténész, író, tanár, a Magyar Írószövetség tagja, József Attila-díjas, a Bcskai-díjas, a Magyar Örökség Díj, a Magyar Érdemrend lovagkeresztje tulajdonosa.

Takaró Mihály, irodalomtörténész előadásában Petőfi Sándorról, a nemzet költőjéről, a forradalmárról, a nemzeti hősről beszél. A nemzet költője 200 évvel ezelőtt, 1823. január 1-jén Kiskőrösön született, Petrovics Sándor néven. A magyar Országgyűlés a bicentenárium kapcsán Petőfi-emlékévet hirdetett meg a 2022-23-as évre. A Petőfi-emlékév során színes kulturális programkínálat és Kárpát-medence szerte megújuló intézmények várják a látogatókat. Petőfi a magyar romantika kiteljesítője, aki a magyar költészetben koráig ismeretlen témákat honosított meg. Nála jelent meg első ízben a családi líra, szerelmi költeményeiben a hitvesi, a házastársi szerelem ábrázolása, tájköltészetében pedig a puszta, a magyar Alföld méltó rajza. Ő írt először verseiben a világszabadságról, és általa teljesen új hang szólalt meg a magyar irodalomban. Közérthetően, egyszerűen szólt mindenkihez, hiszen a nép nyelvét beemelte az irodalomba és a versek külső formája helyett a gondolatot állította középpontba. Petőfi a tanulást tizennyolc esztendős korában abbahagyva színész lett, és ekkor kezdett verseket írni. 1844-től élt Pesten, majd 1846-tól baráti körével irodalmi társaságot szervezett. Fiatal kora ellenére ekkorra már országos ismertségre tett szert. A márciusi ifjak egyik vezetőjeként részt vett az 1848. március 15-i forradalomban, amelynek a szimbólumává vált. A 26 éves költő ezután a szabadságharc küzdelmeiben is részt vállalt. A történészek mai álláspontja szerint életét is áldozta a magyar szabadságért, hiszen 1849. július 31-én esett el a segesvári csatát követő fejvesztett menekülés közben. Eltűnésének minden körülménye azonban még a mai napig sem tisztázódott. Számos költeménye szinte minden magyar számára ismert. A János vitéz című elbeszélő költeményéből daljáték, bábelőadás, rajzfilm és rockopera is készült. Legismertebb költeménye a Nemzeti dal, amely az 1848. március 15-i forradalom máig ható üzenete és a magyar hazafias költészet kiemelkedő alkotása. Emlékét Magyarországon és a Kárpát-medence magyarlakta helységeiben több múzeum, emlékház, intézmény, valamint számtalan utcanév, szobor és emléktábla őrzi. Külföldön Petőfi a legismertebb magyar költő mindmáig. Ő az istenek magyar kedvence. Mindent megkapott, hogy nagy költő lehessen: tehetséget, történelmet, sorsot. Huszonhat évet élt, s világirodalmi rangú s méretű életmű maradt utána, mely korfordulót jelentett nemzete irodalmában. Petőfi márkaarca az anyanyelvi kultúrának. Kétszáz évvel ezelőtt született költőnk sorsa és életpályája magába sűríti mindazt, amit az anyanyelvi kultúra és a modern magyar nemzet megszületése jelent. Ezért a Petőfi-bicentenárium a magyar anyanyelvi kultúráról fog szólni, és a program időszaka alatt keresik azokat a válaszokat, amelyek további kétszáz évre biztosítják majd az anyanyelvi magyar kultúrát a Kárpát-medencében. Az idei Mécs László Szabadegyetem ezzel az előadással emlékezik Petőfi Sándor születésének 200. évfordulójára. Az előadás után az előadó eddig megjelent könyveit és hanghordozóit árusítja és személyesen dedikálja azokat.

10:00 Előadás és könyvbemutató: "Túszjátszmák - Magyarok Hitler szlovák mintaállamának fogságában."

Előadó: Popély Gyula, felvidéki magyar történész, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, az Együttélés politikai mozgalom alapító tagja, a Jedlik Ányos-díj tulajdonosa.

Popély Gyula történész professzor kutatási területe a felvidéki magyarság 1914-1945 közötti története. A témakörben olyan nagymonográfiák szerzője, mint például: Szövetségben az ellenséggel (2019), Felvidék 1929-1939, Felvidék 1918-1928 (2014), Felvidék 1914-1920 (2009). A történész a közelmúltban megjelent Túszjátszmák című könyve az 1939-1945-ös időszakot érinti, amikor az Adolf Hitler teljes körű támogatását élvező szlovák államvezetés a lehető legdurvább elnyomó politikát alkalmazta a magyarokkal szemben. Mindeközben az Esterházy János vezette Magyar Párt és az egész szlovákiai magyar kisebbség is határozottan szembehelyezkedett a fasizmus és nemzetszocializmus eszmeiségével. A történész új könyvében a kor egyik legnagyobb drámáját mutatja be a felvidéki magyarság történelméből. Megtudhatjuk azt is, hogy a felvidéki magyarok hogyan segítették a zsidók menekülését akkor, amikor mind Magyarországra akartak jönni, mert állításuk szerint egész Európában itt bántak velük a leghumánusabban.

Könyvéből kiderül, hogy a szlovákiai zsidóság miért viszonyult egyre pozitívabban a Horthy-rendszerhez és általában a magyarsághoz. Popély Gyula mondja: *"Sokszor elkeseredik az ember és elgondolkodik azon, vajon kell-e valakinek munkánk eredménye. Bele is foglaltam az előszóba, hogy sajnálatos módon rá kell mutatnom arra az elszomorító jelenségre, hogy felvidéki magyar társadalmunk értelmisége eddig szinte tudomást se vett sokat próbált nemzeti közösségünk sorsáról, létküzdelméről és nemzeti önvédelméről megjelent könyveimről. Pedig most is folyik - egyre eredményesebben - elszakított nemzetrészünk tiportatása, mi azonban ezekről mintha már tudomást se vennénk. Ennek ellenére ő teszi a Mindenható által megszabott kötelességét, és kutatásainak eredményeit könyvekben tárja az olvasók elé."*

11:00 Előadás: "Kárpátalja elrablása."

Előadó: **Mihályi Molnár László**, nyugalmazott iskolaigazgató, író, költő, publicista, a Csemadok Kassa-környéki Területi Választmány alelnöke, a Magyar Kultúra Lovagja, a Magyarságért-díj tulajdonosa.

Mihályi Molnár László Kárpátalja elrablásáról tart előadást. Kárpátalja ősi magyar terület. Birtokolták szkíta, hun és avar elődeink is. Árpád népének első megtelepedése (Verecke, Ungvár) is itt kezdődött a Kárpát-medencében. Közben ruszin, rutén népcsoport kapott bebocsátást az üldöztetések elől a Kijevi Rusz területéről. Koriatovics Tódor, Koriat fia, Gedimin unokája, podolai fejedelem 1397-ben Magyarországba menekült s itt Zsigmond a munkácsi várat adta neki. 1918-ig a Magyar Királyság szerves része volt. Kárpátalja (nagy részt Ung, Bereg és Ugocsa vármegye) 1920-ban nagyhatalmi döntéssel Csehszlovákiához került, azzal a záradékkal, hogy az ott élő ruszint (rutén, nem ukrán) népesség számára autonómiát fognak adni. (ez nem történt meg soha). A területe kb. 13 ezer négyzetkilométer. Az 1940-es népszámlálás során Kárpátalja 605 942 lakosa közül 185 433 (30,6 %) vallotta magát magyar anyanyelvűnek, míg ruszin, ukrán és orosz nemzetiségű ebben az időben 330 010 (54,5%) fő volt. Ugyanezen népszámlálás során a nagyobb városokban a lakosság többsége magyarnak vallotta magát (Ungvár 80,3%, Munkács 73,4%, Beregszász 96,1%). Az 1921-es csehszlovákiai népszámlálás adatai szerint Kárpátalja összlakossága 620 000, de a magyar lakosság 73 000 fővel csökkent. (Ez azzal magyarázható, hogy az izraelita vallásúakat a zsidó nemzetiséghez sorolták, ez 80 132 főt (12,9%) tett ki). A 2001-es népszámlálás adatok alapján az összlakosság 1 254 160 fő (kétszerese a 100 évvel korábbinak). Ebből 79,9 % ukrán (ruténtt, ruszint nem ismernek el), és 12 % magyar (152 ezer), (orosz 3%, román 2,5 %, cigány, szlovák, stb.). Az 1938. november 2-ai első bécsi döntés értelmében Kárpátalja déli része is (így Ungvár, Munkács, Beregszász) Magyarországhoz került. 1939. március 15-én a magyar hadsereg megszállta a vidéket, ezzel Kárpátalja egészét Magyarország annektálta. Visszavette. 1944 októberében a szovjet hadsereg foglalta el a vidéket, majd 1945. június 29-én a Szovjetunióhoz csatolták a területet, Sztálin és Beneš közt létrejött egyezség, majd egy látszólagos, kikényszerített aláírásokkal igazolt ukrán követelés alapján csatlakoztak önként. Ennek fejében Csehszlovákia területi visszaállítása, és Szlovákia háborús szerepének elfeledése valamint a német és magyar közösség (4,5 millió fő) eltüntetése szovjet részről támogatást kapott! Ekkor indult meg a kárpátaljai magyarság kitelepítése a Gulag táborokba, a görög-katolikus egyház papjainak likvidálása illetve deportálása.

15:00 Madárbemutató a nyári napközis gyerekeknek.

Madárbemutatót tart **MUDr. Molnár László** a nyári napközis gyerekek számára. Az előadó, mint állatorvos, a madár, az egzotikus és a szabadon élő élőlények klinikájának elöljárója, bemutatja a madarak életmódját, élőhelyét természetvédelmi jelentőségek szerint. Az egy órás foglalkozáson a gyerekek bemutatót láthatnak a madarak viselkedéséről, valamint ügyességi feladatokat is végeznek. A gyerekek megérinthetik és kézbe vehetik ezeket a gyönyörű állatokat.

16:00 Előadás és napmegfigyelés: "Napunk felépítése és életciklusa"

Előadó: Čabala Tamás, csillagász, a Bódva-völgyi és Érchegységi Kulturális Központ mecenzéfi csillagvizsgáló és planetárium munkatársa.

Čabala Támás, csillagász szerint a Nap a Naprendszer központi csillaga. Körülötte kering a Föld, valamint a Naprendszerhez tartozó bolygók, törpebolygók, kisbolygók, üstökösök stb. A Földtől körülbelül 150 millió km távolságra van, ami fénysebességgel 8,3 perc. A Nap tartalmazza a Naprendszer anyagának 99,8%-át, átmérője 109 földátmérő. 73,5%-ban hidrogénből áll, amely a központjában zajló magfúzió során héliummá alakul. Az ennek során felszabaduló, majd a világűrbe szétsugárzott energia nélkülözhetetlen a legtöbb földi élőlény számára: fénye a növények fotoszintézisét, hője pedig az elviselhető hőmérsékletet biztosítja. Éltető ereje miatt a Nap kiemelkedő kulturális és vallási jelentőséggel bír. A Nap csak egy csillag a sok közül, amely pusztán azért látszik olyan fényesnek, mert rendkívül közel van hozzánk. Ha ugyanolyan távol (4,3 fényévre) volna, mint a hozzá hasonló egyik legközelebbi csillag, az Alfa Centauri, olyannak látszana az égen, mint a többi fényes csillag. A Nap a legtöbb tekintetben átlagos csillag. Mérete, tömege is közepes. A Föld szempontjából természetesen rendkívül fontos szerepet játszik a Nap, mivel az élethez elengedhetetlenül fontos meleg és fény forrása. A Nap nélkülözhetetlen az emberiség életében. A Nap általunk látható és megfigyelhető része a fotoszféra. A Földünkig eljutó napsugárzás 90 %-a ebben a rétegben keletkezik. A fotoszféra átlagos hőmérséklete körülbelül 5800 K, de vannak ennél hidegebb (napfolt) és melegebb (fáklya) régiói. A fotoszférát granulák építik fel. A

Nap fotoszférájának leglátványosabb képződményei a napfoltok. Távcsővel és néha szabad szemmel is jól megfigyelhető alakzatok. Először Galilei figyelte meg a napfoltokat még 1609-ben. A napfoltok mérete nagyon változó lehet, az egészen aprótól az óriás méretig. A napfoltok általában nem egyedül jönnek létre, hanem csoportokat alkotnak. A napfoltcsoportok élettartama 2-4 hét között változik. A Nap légkörének a fotoszféra fölötti rétege a kromoszféra. Nevének jelentése *színes gömbréteg*, mert a napfogyatkozások során vörös fényben ragyog. Vörös fényét a hidrogénnek köszönheti a normál megfigyelési körülmények között átlátszó réteg. Az előadó csillagász az aktív napról, napfoltciklusokról, napkitörésekről, koronakidobódásokról és ezek lehetséges hatásairól a mindennapokban fog beszélni. Az előadása valójában napmegfigyelés lesz a gyakorlatban, egy rendkívüli csillagászati óra lesz, a fotoszféra és kromoszféra, a napfoltok, napfáklyák, protuberanciák megfigyelése lesz. A megfigyelés csak derült idő esetén lesz lehetséges.

17:00 Előadás, lemez- és könyvbemutató: "Madách Imre, az alsósztregovai géniusz."

Előadó: **Takaró Mihály**, magyar irodalomtörténész, író, tanár, a Magyar Írószövetség tagja, József Attila-díjas, a Bocskai-díjas, a Magyar Örökség Díj, a Magyar Érdemrend lovagkeresztje tulajdonosa.

Takaró Mihály, irodalomtörténész előadásában beszél a sztregovai és kiskelecsényi Madách Imrének, a magyar irodalom és drámaköltészet kiemelkedő alakjának életéről és munkásságáról. Madách Imre magyar középnemesi családba született 1923. január 20-án, korai elődje, a költő Madách Gáspár, s az ő nagybátyja, Rimay János a Balassi Bálintot követő nemzedék legjelesebb költője. Élete nagy részét Alsósztregován töltötte, alig tizennégy éves, amikor meghalt az édesapja, ami nagyon megviselte. Szerencsére a családi birtok jövedelme biztosította, hogy tanulhasson, húszévesen már királyi táblabíró volt Nógrád vármegyében. 1945-ben házasságot köt Csécsén Fráter Erzsébettel. 1954-ben a házaspár kapcsolata megromlik. Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc alatt részt vett a nemzetőrség felállításában, mivel beteges volt, katonai szolgálatot nem vállalhatott. A szabadságharc leverése után Kossuth titkárának rejtegetése miatt egy évre bebörtönözték. 1860-as évek elején nagy meglepetés érte a magyar irodalmat. Megjelent Madách Imre drámai költeménye: Az ember tragédiája. A remekmű egy csapásra a nemzeti irodalom klasszikusai közé emelte szerzőjét. A Nógrád megyei földbirtokosról 1861-ig csak nagyon kevesen tudták, hogy kora ifjúságától kezdve lankadatlan becsvággyal írta költeményeit és színműveit; 1862-ben már a Kisfaludy Társaság tagja volt, 1863-ban a Magyar Tudományos Akadémia is megtisztelte tagságával. Nem túlzás azt állítani, hogy Madách Imre Az ember tragédiája című műve világhírű, méltán lehetünk hát büszkék rá, hiszen közülünk való volt. Értéke és mondanivalója máig sem kopott meg. 1861-1862-ben ismét bekapcsolták a politikába, Nógrád megye országgyűlési követévé választotta. 1861-en a pesti országgyűlésen a radikálisabb határozati párthoz csatlakozott. Egészségi állapota egyre romlott, 1864. október 5-én Alsósztergován halt meg szívelégtelenségben. Az idei Mécs László Szabadegyetem ezzel az előadással emlékezik Madách Imre születésének 200. évfordulójára. Az előadás után az előadó eddig megjelent könyveit és hanghordozóit árusítja és személyesen dedikálja azokat.

19:00 Előadás: "A magyar gazdaság kitörési pontjai - újszerű megközelítésben."

Előadó: Regős Gábor Dr., közgazdász, gazdasági elemző, a Makronóm Intézet szakmai vezetője.

Előadó: Regős Gábor, közgazdász előadásában a gazdasági aktualitásokat több irányból is megközelíti. Egyrészt áttekinti azokat a geopolitikai trendeket, amelyek rövidebb-hosszabb távon meghatározzák azt a gazdasági környezetet, amelyben a régió országainak boldogulnia kell. Ezt követően bemutatja az aktuális makrogazdasági folyamatokat, kitérve az energiapiaci folyamatokra, a pénzpiaci folyamatokra, az inflációra, illetve a gazdasági teljesítményre. Az előadás következő részében felvázolja, hogy mi várható a gazdaságban, melyek azok a kockázati tényezők, amelyek problémát okozhatnak. Végül néhány szóban beszél a magyar gazdaság kitörési pontjairól - újszerű megközelítésben.

20:00 Előadás és filmbemutató: "A feltaláló - életrajzi dráma id. Béres József életéről."

Előadó: Gyöngyössy Bence, Balázs Béla-díjas magyar filmrendező, filmproducer, operatőr, forgatókönyvíró, színész, az Arany Zenit-díj tulajdonosa.

Gyöngyössy Bence, magyar filmrendező a filmvetítés előtt röviden felvázolja id. Béres József életpályáját és munkásságát. Ifjabb Dr. Béres József az Eötvös Loránd Tudományegyetem vegyész szakán 1977-ben szerzett diplomát. 12 évig volt a MTA Központi Kémiai Kutató Intézetének munkatársa. A cég megalakulása óta dolgozik a Béres Zrt.-ben, 2000-től a Béres Gyógyszergyár, 2006-tól a Béres Vállalatcsoport elnöke. Felesége, Béres Klára, a cég kommunikációs igazgatója, a Béres Alapítvány elnöke, vegyész, író, társa a munkában is. Édesapja, a Béres Csepp megalkotója egész életével példát mutatott emberségből, kitartásból, szolgálatból. Küldetése volt az emberi élet védelme. A Széchenyi-díjas kutató rendkívül életpályája bizonyítéka küldetéstudatának. Rögös pályakezdés és frontszolgálat után 28 évesen érettségizett. Egyetemi tanulmányait az

Állami Mezőgazdasági Gépállomás kisvárdai laboratóriumának vezetőjeként végezte, agrármérnökként diplomázott, majd summa cum laude doktori címet szerzett. A Béres Cseppet 1972-ben, szisztematikus kutatás eredményeként alkotta meg. A kutatás fő motivációja testvére daganatos betegsége volt. A hatásos készítmény hamar népszerűvé vált, de megjelenését politikai és szakmai indulatok övezték. A hatóságok a készítmény terjesztését tiltották, 1975-ben bűnvádi eljárást is indítottak id. dr. Béres József ellen. *„Soha egyetlen embertársam életéről nem akartam, nem akarok és nem is tudnék lemondani. Más a dolgom a világban.”* - vallotta. Szembeszállt a meg nem értéssel, irigységgel, szakmai féltékenységgel, mert küldetése volt: az emberi élet védelme. Kitartása, küzdelme nem volt hiábavaló. Cseppjeinek segítségével százezrek nyerték vissza egészségüket. A Béres Csepp és Béres Csepp Extra készítmények bekerültek a kiemelt nemzeti értékek körébe, a Hungarikum Bizottság döntésével a Béres Csepp lett az első gyógyszerkészítmény, amely felvételt nyert a Hungarikumok Gyűjteményébe. Életét több alkalommal is feldolgozták, legutóbb Gyöngyössy Bence készített róla egész estés életrajzi drámát, A feltaláló címmel. Fia, Édesapja rövid betegség után 2006-ban hunyt el. Az életrajzi dráma a Béres Csepp megszületésének izgalmas történetét és dr. Béres József kutató hatalommal vívott, megalkuvást nem tűrő harcát mutatja be a hatvanas-hetvenes években. A Magyar Örökség Díjjal, Széchenyi-díjjal és Magyar Köztársasági Érdemrenddel is elismert Béres József életéről most először készült mozifilm. A filmet Gyöngyössy Bence rendezte, aki kiemelte:*„A feltaláló a Béres Csepp születésének eseményeit követve egyúttal látleletet ad a hatvanas-hetvenes évek Magyarországáról, a (nem) működő szocializmusról, az akkori társadalmat átható hazugságokról, intrikákról. Úgy érzem, napjainkban különösen fontos, hogy felelevenítsük Béres József küzdelmeit, igazságszerető, megalkuvást nem tűrő személyiségét, elkötelezettségét és azt a morális értékrendet, amelyet a kutató ránk hagyott.”* Béres József szerepében Gáspár Tibor Jászai Mari-díjas színész látható. Gáspár Tibor szerint a film története ma is aktuális, hiszen a kreatív elméknek, a más utakat járóknak mindig meg kellett küzdeniük a hatalommal, a hivatalokkal, némelyeknek még a saját családjukkal is, hogy elérjék álmaikat, megvalósítsák céljaikat. *„Mindig harcolni kell az igazunkért, így tette ezt Béres József is.”* **-** mondta a főszereplő. Béres József feleségét, Papp Katalint Huszárik Kata alakítja, színészi játéka felidézi az erős asszony személyiségét, aki a rengeteg baj és nehézség dacára is hűségesen kitartott férje mellett, mindenben támogatva őt. A feltaláló további főbb szerepeiben olyan kiváló színművészek láthatók, mint Székely B. Miklós, Hatházi András, Seress Zoltán, Für Anikó, Lukács Sándor, Trokán Péter, Bede-Fazekas Szabolcs, Oberfrank Pál és Trill Zsolt**.** A film időtartama: 2 óra 1 perc.

2023. július 12. (szerda)

09:00 Templomlátogatás és autóbusz kirándulás a Bódva-völgyében.

Előadók: **Begala Gyula**, Jánok község polgármestere, **Bankó Ibolya**, a Sziklay Szeréna Napok főszervezője, **Fecsó Kassai Ivett**, péderi református lelkipásztor, **Krcho Géresi Tímea**, csécsi református lelkipásztor, **Gábor Bertalan**, szepsi római katolikus esperes-plébános.

Templomlátogatás és autóbusz kirándulás egész nap a Szabadegyetem résztvevőinek, táborlakóinak és az érdeklődőknek. A táborlakók látogatást tesznek a Bódva-völgye két római katolikus templomában, mégpedig Makrancon és Bodollóban, a Bódva-völgye két református templomában, Péderben és Csécsett, valamint Jánokon megkoszorúzzák Sziklay Szeréna, a Magyar Hiszekegy költőnője emlékoszlopát, illetve Szepsiben a Salkaházi Iskolaközpontban Esterházy János mellszobrát. A templomlátogatás során mind a hat helyszínen rövid 5 - 5 perces egyházzenei éneket vagy verset ad elő a nyíregyházai **Pregitzer Fruzsina** és társa **Bata Hajnalka**, valamint Mécs László verseket szaval a restei **Képes Lóránt.**

Az autóbusz kirándulás és a templomlátogatás **menetrendje**:

Jászó:	**09:00**	Az **autóbusz indulása** reggeli után Jászóról Jánokra, az út kb. 16 km.
Jánok:	09:15 - 09:45	Rövid előadást tart **Begala Gyula**, Jánok község polgármestere és **Bankó Ibolya**, a Sziklay Szeréna Napok főszervezője. A kirándulás résztvevői megkoszorúzzák Sziklay Szeréna, a Magyar Hiszekegy költőnője emlékoszlopát. Jánokról Péderbe az út kb. 5 km.
Péder:	10:00 - 10:30	A péderi felújított református templomot bemutatja **Fecsó Kassai Yvett**, péderi református lelkipásztor, utána a résztvevők megtekintik a templomot. Péderből Csécsre az út kb. 10 km.
Csécs:	11:00 - 11:30	A csécsi felújított református templomot bemutatja **Krcho Géresi Tímea**, csécsi református lelkipásztor, utána a résztvevők megtekintik a templomot.
Csécs:	11:30	Az **autóbusz indulása** Csécsből Jászóra, a tábor helyszínére. Csécsből az út Jászóra kb. 16 km.

Jászó:	12:00 - 13:00	**Ebéd a táborlakóknak** és a meghívott vendégeknek.
Jászó:	**13:30**	Az **autóbusz indulása** ebéd után Jászóról Szepsibe, az út kb. 12 km.
Szepsi:	14:00 - 14:20	A szepsi Boldog Salkaházi Sára Egyházi Iskolaközpont megtekintése. A résztvevők megkoszorúzzák Esterházy János mellszobrát. Az iskolát bemutatja bemutatja **Gábor Bertalan**, esperes-plébános, az iskola lelki vezetője, utána a résztvevők megtekintik az iskola épületét. Szepsiből Bodollóra az út kb. 2 km.
Bodolló:	14:30 - 15:00	A bodollói Sarlós-Boldogasszony római katolikus templomot bemutatja **Gábor Bertalan**, esperes, utána a résztvevők megtekintik a templomot. Bodollóról az út Makrancra kb. 5 km.
Makranc:	15:30 - 16:00	A makranci Szent István király római katolikus templomot bemutatja **Gábor Bertalan**, esperes-plébános, pápai káplán, utána a résztvevők megtekintik a templomot.
Makranc:	16:00	Az **autóbusz indulása** Makrancról Jászóra a tábor helyszínére kb. 14 km.

15:00 Tűzoltóbemutató és habparty a nyári napközis gyerekeknek.

Vidám gyerekprogramok várnak a nyári napközis gyerkőcökre, óvodásokra és kisiskolásokra, közben minden kisgyerek megismerkedhet a tűzoltók érdekfeszítő életének csínjával-bánjával. A gyerekek beöltözhetnek tűzoltónak, megsimogathatják a tűzoltóautókat, beülhetnek a tűzoltóautóba. Lesz igazi tűzoltós buli, lesz locsolós játék, lesz tűzoltóautó és felszerelés bemutató, valamint egyéb, a felnőttek részvétele nélkül is játszható játékok. Lesz utazás igazi tűzoltóautóval, lesz a tűzoltótoronyban való storyzás. A titánok legalább kipróbálhatják magukat tűzoltó szerepben. A szórakozás mellett valódi tűzoltós történetekkel, óriási élményekkel, és ki tudja, talán,egy életre szóló hivatással is távozhatnak. A több éve nagy népszerűségnek örvendő gyermek programok nem titkolt célja az, hogy közelebb hozza egymáshoz a gyerekeket és a tűzoltókat A bemutató végén a gyerekeknek lesz habparty, és a leges legvégén a gyerekek szomjoltására kerül sor.

17:00 Előadói est Mécs László költeményeiből a templomban: "Legyen világosság!"

Közreműködik **Pregitzer Fruzsina**, Jászai Mari-díjas, Domján Edit-díjas magyar színésznő, érdemes művész, a Móricz Zsigmond Színház tagja és társa **Bata Hajnalka** népdalénekes.

Pregitzer Fruzsina magyar színművésznő a nyíregyházi Móricz Zsigmond Színház tagja, Mécs László premontrei pap-költő költeményeiből ad elő összeállítást a Premontrei Apátság templomában, **Bata Hajnalka** közreműködésével. Mécs László a két világháború közötti időszak közkedvelt költője, a vallásos líra legnépszerűbb egyénisége volt, akit 1945 után, és sajnos azóta is mintha elhallgatnának. A premontrei szerzetes Hernádszentistvánon született, de életének és munkásságának jelentős része Jászóhoz, Nagykaposhoz és Királyhelmechez kötődik. Jászón a Premontrei Apátság Keresztelő Szent János-templomban szentelték pappá 1918-ban. Nagykaposon és Királyhelmecen plébánosként szolgált. Költőként és emberként is derűvel, humorral, egyéniséggel állt helyt. *"Személyes indíttatásból fedeztem fel Mécs László verseit magamnak és másoknak. Barlay Ödön atya tanulmánya jelentette számomra a kulcsot annak a megértéséhez, hogy mi az, ami miatt mindmáig hallgatnak róla. A Nyugatban 1933-ban megjelent egy tanulmány, ami többek között Mécs Lászlót is górcső alá vette, holott a két világháború között kiállt a fasizmus és Hitler ellen. 1945-ben egy berlini íróasztalfiókban német megjegyzésekkel tarkított Mécs László-költeményt találtak. A nácik figyelmébe került költőt a háború alatt a katolikus egyház bújtatta. Az 1950-es évek végén a magyar emigráció újból kiadta a verseit Kanadában és szerte a világon, amit a magyar állambiztonság sem nézhetett tétlenül. 1963-ban megjelent Illyés Gyula Ingyen lakoma című tanulmánykötete, amely szó szerint átemelte az 1933-as nyugatos tanulmányt. Ennek alapján úgy érzem, hogy amit Illyés kimondott ítéletként, azt kőbe vésték, és a mai napig ez él a köztudatban. Ezt igyekszem kicsit megmásítani azzal, hogy hozom-viszem a verseit. Azokat a verseket adom elő, amiket nagymamámtól, édesanyámtól hallottam, amelyeken szüleim nemzedéke nevelődött, sőt szárnyalt: Legyen világosság!"* - vallja Pregitzer Fruzsina.

19:00 Előadás és könyvbemutató: "A katakombák magyarja - Mécs László."

Előadó: **Dr. Czápáry-Martincsevics András**, Dr. vitéz lovag, nemzetőr vezérőrnagy, okleveles villamosmérnök, igazságügyi informatikai szakértő, levéltári kutató, nemzeti vezérőrnagy, elnök-parancsnok.

Czapáry-Martincsevics András 1949-es Győrben élő informatikai igazságügyi szakértő, levéltári kutató 2002 óta folytatott családtörténeti kutatásai mellett 2014-től az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárában kutatja az 1945-1989 közötti időszak állambiztonsági és államvédelmi rendszerének működésével összefüggő 1945-1989 közötti időszak állambiztonsági és államvédelmi rendszerének működésével összefüggő ügynöktörténeteket. Többek között kutatja a történelmi egyházak, valamint a Budapesti Műszaki Egyetem államvédelmi és állambiztonsági ellenőrzését. A szerző a könyvében Mécs László premontrei szerzetes, pap-

költő 1945–1978 közötti életútját kíséreli meg rekonstruálni az állambiztonsági szervek által a megfigyeléséről készített dokumentumok alapján. Mécs Lászlót az 1945 után, az orosz szuronyok alatt létrejött új rendszer fasisztának, irredentának, sovinisztának deklarálta, és mint a rendszer ellenségét kezelte, versei indexre kerültek. Nem túlzás őt a pártállam üldözöttjének nevezni. Erről tanúskodnak a megfigyeléséről hátra maradt, az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárában megőrzött dokumentumok, amelyek alapján állítható, hogy a Rákosi-rendszer, majd különösen a Kádár-rendszer a pap-költőt az ÁVH és utódszervezetei útján kitartóan megfigyelte, és hangyaszorgalommal gyűjtötte róla az információkat. Arról a Mécs Lászlóról, akinek költészetét Isten, a teremtett világ, az emberek, az élet és a természet szeretete jellemez. A rendszerellenesnek deklarált verseiben közös vonás csupán e szeretetvonások megsértése elleni tiltakozás. Mécs László (1895-1978) premontrei szerzetes, költő, lapszerkesztő, a 20. század katolikus költészetének kiemelkedő és korának nagyhatású alakja. Szerzetesként a Jászóvári Premontrei Kanonokrend tagja (melynek mai utódja a Gödöllői Premontrei Apátság), a második világháború után a pannonhalmi bencésekhez és a csornai premontreiekhez is szoros kapcsolat fűzte. A felvidéki származású Mécs első verseskötete Ungváron jelent meg 1923-ban, s éppen öt évtized múltán szerkesztették és adták ki addig kiadatlan műveit. Kisebbségi léte és katolikussága egyszerre volt meghatározó munkásságában. Elismert egyházi és irodalmi életműve mellett máig feldolgozatlanul maradt a szovjet időkben ellenséges személynek megbélyegzett költő megfigyelési aktái. Ezt a hiányt pótolja több éves levéltári kutatásaival Czapáry-Martincsevics András. A feltárt dossziék, jelentések Mécs László életének egy új aspektusát tárják fel. A lektorálásban, szerkesztésben, lábjegyzetekben, mutatók összeállításában segítségére volt a pap-költő életművének talán legalaposabb ismerője, Kovács Ágnes, írói nevén Kara Anna, a Gödöllői Premontrei Apátság levéltárosa. A kötet egyszerre tudományos forrásmunka, és egyszerre szól az ismeretterjesztés igényével a Mécs Lászlót tisztelők népes tábora felé, Felvidéken és Magyarországon egyaránt. Az előadás után az előadó megjelent könyvét árusítja és személyesen dedikálja azokat.

20:00 Filmbemutató és kötetlen beszélgetés: "Ahonnan elindultam... Zirig Árpád portré."

A kötetlen baráti beszélgetést vezeti: T. Nagy Imre. a szepsi Bódva-völgyi Stúdió rendezője, a Szepsi Város Díjának tulajdonosa.

A **Zirig Árpád**, felvidéki magyar költő, író, pedagógus, a Dunaszerdahelyi Városi Pro Urbe Díj tulajdonosa, aki nem tősgyökeres dunaszerdahelyi, szülőfalujának Beketfát, otthonának Dunaszerdahelyt, hazájának a Csallóközt, míg életterének a Kárpát-medencét tartja. *"Európai vagyok európaiként, a Földnek pedig emberként vagyok lakója."* - vallja. Zirig Árpád volt a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetségének egyik alapítója, tevékenykedett pedagógusként a Mezőgazdasági Szakközépiskolában, igazgatóhelyettesként pedig a Kodály Zoltán Alapiskolában. Kiemelkedőt alkotott a vers- és prózaírás területén. Szakmai cikkei mellett 5 verseskötete és egy novelláskötete jelent meg. Tagja a Magyar Írók Szövetségének és a Szlovákiai Magyar Írók Társaságának. A Kassa-környéki járásban a Tompa Mihály Országos verseny járási fordulóján tanulóink gyakran az ő verseit is szavalják. 1958-ban jelentkezett költőként. A 60-as évek elején, diákként részt vett a Pedagógiai Fakultás mozgalmas irodalmi életében, a Fórum című önképzőköri lap szerkesztésében. Szórványosan országos lapokban is publikált, az ÚSZ, Hét, Új Ifjúság, ISZ is közölte verseit. Eddig megjelent kötetei lassan kibontakozó költőről tanúskodnak, aki zömmel hagyományos eszközökkel, a lírai realizmus szellemében igyekszik rögzíteni a mindennapi élet helyzeteit, hangulatait, a nemzetiségi ember lelkivilágát, háttérben a Csallóköz kínálta természettel. A rövidfilm vetítése után kötetlen baráti beszélgetés lesz T. Nagy Imrével, a portréfilm rendezőjével. A portréfilm időtartama: 30 perc.

2023. július 13. (csütörtök)

09:00 Gyalogtúra Debrődre a Szent László-forráshoz és a növénytemplomhoz.

A növénytemplomnál az előadást tartja és az ismeretterjesztő gyalogtúrát vezeti: **Mihályi Molnár László,** tanár, publicista, költő, a Csemadok Kassa-környéke Területi Választmány alelnöke.

A túra útvonala: Jászó (autókemping) - Debrőd (kultúrház) - Szent László forrás - Jászó (autókemping). Szalonna- és kolbászsütés a Szent László forrásnál. Tájékoztató előadás lesz Szent László királyról a közelmúltban átadott és felújított debrődi zarándokszállóban. Az előadást **Gergely Papp Adrianna,** Debrőd polgármestere, megyei képviselő tartja. Szent László király a keresztény egység jegyében kapcsolta össze a közép-európai nemzeteket. Az életművében a nemzet fogalma is hangsúlyos volt, hiszen a Magyar Királyság az ő uralkodása alatt tudta megerősíteni pozícióját és szerepét a térségben. László király az első olyan Árpád-házi uralkodó, aki összekapcsolja a közép-európai népeket, hiszen Lengyelországban született, Erdély védőszentje, a zágrábi püspökség alapítója és Nyitrán halt meg. Szent László e népek közösen tisztelt királya és az itt élő nemzetek összetartásának, együttműködésének szimbóluma. **Mihályi Molnár László** a Szent László tisztáson előadást tart a Szent László növénytemplomról is.

14:00 Barlanglátogatás a jászói barlangban a nyári napközis gyerekeknek és a táborlakóknak.

A táborlakók és a napközis gyerekek délutáni közös látogatása a jászói barlangba. A Jászói-barlang a Szlovák-karszt Nemzeti Park legjelentősebb barlangjai közé tartozik. Gazdag cseppkődíszítéséről, érdekes sziklaalakzatairól, járatainak többszintes kifejlődéséről, fajgazdag denevéreiről, régészeti leleteiről és figyelemfelkeltő történelméről ismert. A Szlovák- és Aggteleki-karszt barlangvilága részeként a világ természeti örökségének jegyzékébe is bekerült. A barlangot a Bódva-folyó lebukó vizei alakították ki másodidőszaki triászkori mészkőben 5 kifejlődési szinten. Járataiban gazdag cseppkődíszítés található. Figyelemreméltóak pagodaszerű állócseppkövei, cseppkőoszlopai, cseppkőlefolyásai, cseppkődobjai, szalmacseppkövei és egyéb formái. A barlang egyben a denevérek kedvelt telelőhelye is. Szlovákia 24 denevérfajából 19 rendszeresen telel itt. A barlangot már a történelmi időkben is ismerték, amiről a Huszita-terem 1452-ből származó felirata tanúskodik. A barlanglátogatás túravezetője: **Tóth Péter**, a Csemadok szesztai alapszervezet vezetőségének tagja.

16:00 Előadás, lemez- és könyvbemutató: "Omega a gitár mögül."

Előadó: **Molnár György**, Kossuth-díjas és Liszt Ferenc-díjas magyar gitáros, zeneszerző, az Omega együttes tagja, beceneve Elefánt.

Molnár György első együttese a Decca volt, ahol többek között Horváth Charlieval zenélt együtt. 1967-ben egy Balaton melletti koncerten figyeltek fel rá az Omega tagjai, és miután gitárosuk, Kovacsics András távozott, Molnár Györgyöt hívták a helyére. Tagságát szeptember 2-ától datálja, az első vele felvett kislemez az Azt mondta az anyukám / Rózsafák volt. Az Omegában ragadt rá a közismert Elefánt becenév, amire azzal szolgált rá, hogy energikus gitározásának egy drága import mikrofon esett áldozatául (Elefánt a porcelánboltban). Első szerzeménye a Tűzvihar című dal volt 1969-ben, igazán azonban 1971-től, Presser Gábor távozása után bontakozott ki zeneszerzőként. Olyan dalokat írt, mint a Szomorú történet, a 200 évvel az utolsó háború után, a Törékeny lendület, Omegauto, A madár, A bűvész vagy az Addig élj. Első szólóalbumát 1989-ben készítette, Megszakadt kapcsolat címmel. Ezen nemcsak gitározott és az összes dal zenéjét szerezte, hanem nagy részüket ő maga is énekelte, néhánynak a szövegét is ő írta. 2013-ban megzenésítette Polgár Judit Cikcakk sakk című versét, amely a gyerekek számára kívánja népszerűsíteni a sakkot. 2015-ben újabb szólólemeze jelent meg, az Omega Red Fighter. 2016-ban Omega Elefánt Band néven új zenekart alapított, de csak néhány fellépés erejéig működött. 2019 szeptemberében 70. születésnapja alkalmából két új dala, az Adj még egy napot és az instrumentális Genezis megjelent maxi CD-n. 2021 novemberében jelentette be, hogy a zenekar hatvanéves fennállását ünneplő jubileumi koncert után kilépését tervezi az Omegából. Döntését a csapat teljességének hiányával indokolta. Kóbor János 2021 decemberében bekövetkezett halála miatt a 60 éves jubileumi koncert helyett 2022 augusztusában háromnapos emlékkoncertet tartottak Őriszentpéteren. Molnár György ennek második napján szerepelt az Omega Testamentum zenekar koncertjének fináléjában. Nyilatkozatai szerint ekkor lépett utoljára színpadra az Omega tagjaként. 2021-ben jelent meg könyve, az Omega a gitár mögül. Ahány kép, annyi történet címmel. Az előadás után Molnár György, az Omega együttes legendája árusítani fogja az Omega lemezeit és a könyvét, majd személyesen dedikálja azokat.

17:00 Előadás és vetítés: "Eddig el nem mondott történet - mecenzéfi kivégzések."

Könyvbemutató: Dunajszky Géza, felvidéki magyar író, publicista, amatőr helytörténész, tanár, Debrőd szülötte, a Civil becsületrend, a Magyarságért Díj, a Gyurcsó István-díj tulajdonosa.

Dunajszky Géza, amatőr helytörténész a mecenzéfi háború előtti és utáni eseményekről számol be, kiegészítve az azóta Szlovákiában talált dokumentumokkal, illetve a fellelt újabb tömegsírok áldozatairól tart vetítéssel egybekötött előadást. *"Egyik FB-ismerősöm hívta fel a figyelmem a mecenzéfi Ingrid Horváth nevű munkatársára, aki édesapja elbeszélése alapján tud 12 magyar katona kivégzéséről, amelyre közvetlen a front (1945. január 20.) átvonulása után került sor a település határában. A magyar katonákat a volt szlovák-magyar határvonal előtt, Luciabányánál fogták el a partizánok és vezették őket vissza a mecenzéfi, Bódva menti rétekre, ahol kivégezték őket."* - meséli Dunajszky Géza. Ezen a helyen áll most a családi házuk, pontosabban a Revolučná utca 13 szám alatt található házuk és telkük. Édesapjuk barátaival kint tartózkodott a réten, amikor felfigyeltek a Jászó felől közeledő csapatra. Rosszat sejtve elrejtőztek a közeli bokrokban. Onnan nézték végig az egész kivégzést. Édesapja élete végéig nem heverte ki az akkor átélt traumát. Arra a kérdésre: Hol vannak az áldozatok eltemetve? Nem tudott válaszolni, de ígérte, hogy utána néz. Csak annyit tudott mondani, hogy a mecenzéfi temetőben nem található magyar katonasír. A Debrődi származású helytörténész előadásában feleleveníti és hozzászól a tavalyi év december 30-án elhunyt Duray Miklósról készített filmhez is. A szabadság ára című film forgatásakor több mindenről tudtam Durayval kapcsolatban és beszéltem is róla a film rendezőjének, Koltay Gábornak, ami végül a film terjedelme miatt nem került bele. Az előadás után az előadó eddig megjelent könyveit árusítja és személyesen dedikálja azokat.

19:00 Előadás és könyvbemutató: "Háború. Miért dúl a háború Ukrajnában."

Előadó: **Zolcer János**, felvidéki származású magyar filmszerkesztő, filmrendező, újságíró, televíziós producer, az Új Ifjúság egykori munkatársa.

Zolcer János, felvidéki magyar filmszerkesztő, ipolybalogi származású filmrendező, újságíró, televíziós producer, egykori iparista legújabb könyve az idén február 24-én jelent meg, benne a Testvérháború és a Gorbacsov titkai című fejezetekkel, 530 oldalon, 500 fekete-fehér fotóval és 130 videó felvétellel. A baráti közönségtalálkozón előadást tart, az előadás témái pedig: Hogyan valósítsd meg az álmaidat?, A XX. század és korunk titkai, Ki volt Gorbacsov?, 20 éves barátság a volt szovjet elnökkel, Miért dúl háború Ukrajnában?, Mikor lehet újra béke?. A könyvben QR-kódról okos telefonnal megnézhető a XX. század legfontosabb eseményeiről készült 130 darab 10 - 10 perces film. A szerző a Bódva-völgyében, a Kanyapta mentán és a Hernád partján eddig már 11 faluban tartott előadást és mutatta be eddig megjelent könyveit. Előadást tartott már a Mécs László Szabadegyetemen is 2021-ben. Az előadás után az előadó eddig megjelent könyveit árusítja és személyesen dedikálja azokat.

20:30 Borkóstoló - Bemutatkozik és bemutatja borait a szepsi Bonum Vinum Borház.

A borokat bemutatja: **Dobos Zoltán**, a szepsi Bonum Vinum Borház képviselője, valamint **Daragó Károly,** bogácsi borlovag, és barátja **Dobos László** szepsi borlovag, Zoltán édesapja.

A hangverseny után borkóstoló az étterem előtti teraszon, **Dobos Zoltánnal**, a szepsi Bonum **Vinum Borház** képviselőjével, valamint **Daragó Károly** bogácsi borlovaggal, a Szent Márton Borrend nagymesterével, a Pro Vino Érdemrend kitüntetettjével, énektanárral és barátjával, a restei származású **Dobos Lászlóval**, Zoltán édesapjával. Olyan világ hangulatát idézik meg újra, ahol az egész művelődési tábor közössége egybeforr a szőlészet és a borászat örömeivel, nehézségeivel. Rendhagyó este lesz a borkedvelőknek. Ha már a kezedbe került a pohár, amelybe bort töltöttek, érdemes a lehetőséget megragadni arra, hogy ismerkedj a borral és a kóstolás technikájával is.

2023. július 14. (péntek)

09:00 Lovaglás a nyári napközis gyerekek számára - A gyermekek önbizalom fejlesztése.

A nyári táborban élmény lesz a napközis gyerekeknek a lovaglás is. Nem csak új emlékek miatt érdemes elkezdeni lovagolni, ugyanis a gyerek egész fejlődését segíti. A felnőttkorban is jól szolgáló képességeket erősíti. A lovak iránti élethosszig tartó szeretet,a közös munka jót tesz a gyermekkor különböző szakaszában. . Lovagolni nem csak móka,de igazán nagy motivációs eszköz lehet a fiatalok számára.

10:00 Előadás: "100 éve halt meg Vass-Váry Elemérné Sziklay Szeréna a Magyar Hiszekegy költője."

Előadó: **Szabó-Sári Anikó**, ének-, zene és népzene tanár, a miskolci Herman Ottó Múzeum Múzeumpedagógiai Osztályának pedagógusa.

Szabó-Sári Anikó, pedagógus előadásában elmondja Papp-Váry Elemérné Sziklay Szeréna, a Magyar Hiszekegy költőnőjének életútját, munkásságát, házasságát. Sziklay Szeréna a Gömör vármegyei nemesi származású Sziklay család sarja a Szepsihez közeli Jánokon született 1881-ben. Férje a Hajdú vármegyei nemesi származású Papp-Váry Elemér vezérőrnagy volt. Házasságából négy gyermek született, András, Judit, Piroska és Zsuzsanna. Sziklay Szeréna a Rozsnyói Leánynevelő Intézet növendéke volt. Több verseskötete is megjelent az első világháború idején. Amikor a Védő Ligák Szövetsége pályázatot hirdetett egy ima, fohász, vagy jelmondat megfogalmazására, mely a revans eszméjének ébrentartására alkalmas volt, Sziklay Szeréna háromsoros fohászt küldött be, mellyel elnyerte a pályadíjat. Később háromsoros fohászát – mely „nemzeti ima” volt a Horthy-korszakban – tizenöt szakaszos verssé bővítette, mely Hitvallás címen jelent meg. Művét Szabados Béla zenésítette meg. 100 évvel ezelőtt, 1923-ban hunyt el. Síremléke a Kerepesi temetőben áll.

11:00 Előadás: "Magyar Hiszekegy - emlékeink a családban és a köztudatban."

Előadó: **Szinyei András,** Sziklay Szeréna unokája, apai ágon Knézich Károly aradi vértanú leszármazottja, Hatvan város alpolgármestere, a Magyar Érdemrend Lovagkereszt tulajdonosa.

Szinyei András, Sziklay Szeréna unokája, előadásában beszél a Felvidék egy elszakadt leányáról, Papp-Váry Elemérné, született Sziklay Szerénáról. Apja gömöri főispán volt, férje pedig honvéd ezredes. Õ maga költő, a Magyar Hiszekegy szerzője. Ma már keveset mond a név, de az idősebb nemzedék még biztosan emlékszik egy kis versre, amely a Trianonban megcsonkított ország lakóiban tartotta a lelket: Hitvallás című irredenta versének első szakasza a Horthy

korszak nemzeti imája volt. Alig száradt meg a tinta a trianoni békeokmányon, amikor a Védő Ligák Szövetsége pályázatot írt ki olyan ima vagy fohász, illetve jelmondat megfogalmazására, mely alkalmas a revans eszméjének ébrentartására. A pályázat nyertese, a Felvidék egy elszakadt leánya, Sziklay Szeréna volt. Nevét azonban a pályadíj elnyerése tette ismertté. Különösen radikális jobboldali körökben érdeklődtek felőle. Ez a figyelem késztethette arra, hogy háromsoros, díjnyertes fohászát tizenöt szakaszos verssé formálja. A két világháború között alig volt olyan hivatalos rendezvény, ahol el nem hangzott volna az ún. Magyar Hiszekegy, sőt az iskolák egy részében is naponta elmondták közösen, a tanítás megkezdése előtt, persze nem mind a 15 szakaszt, hanem csak az elsőt, ami egyben az utolsó is: *„Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában: /Hiszek egy isteni örök igazságban, /Hiszek Magyarország feltámadásában."* A Mécs László Egyetem ezzel az előadással emlékezik a Magyar hiszekegy költőnőjére, halálának 100. évfordulója alkalmából.

14:00 Távlövés íjjal: Bástyalövés a jászói várhegyről, a Jászói-szikláról.

Előadó: **Mónus József László**, magyar lovas íjász, hagyományőrző, többszörös világrekorder, tradicionális távlövő íjász, a Fehér Farkas, a Kék Toll.

A **Mónus József László**, a tradicionális távlövő íjász íjaival harcol a múlt tiszteletéért. Keleten Farkasként emlegetik, Amerikában Két Tollnak hívják a hajdúnánási tradicionális íjászt. A többszörös világrekorder távlövő és harci céllövő látszólag véletlenül, valójában sorsszerűen csöppent a hagyományos íjászat világába. Ma már életformája az íjászat. Az egész világon számon tartják, részvétele rangot ad egy-egy versenynek. Évente átlagosan nyolc nagy megmérettetésen indul világszerte. Hogy mire képes Mónus József az íjával és a több ezer éves harci technikával? Nos, nem véletlenül állítottak neki emlékművet a belső-mongóliai Ergun városában, mert 2012. augusztus 24-én a saját készítésű íjával és nyílvesszőjével 653 méteres távolságra lőtt el, amivel felállította a távlövés új világrekordját. Érdemes hozzátenni, hogy az addigi rekordot is Mónus tartotta, két évvel korábbi, Budapesten mért, 508,74 méteres lövésével. Szintén emlékezetes volt két évvel ezelőtt a törökországi verseny az 50 fontra korlátolt íjak kategóriájában a 2. Nemzetközi Tradicionális Íjászati Fesztiválon. Mónus ott is a saját készítésű íjával harcolt, ám a szintén többszörös világrekorder lovas íjász, Kassai Lajostól kapott cédrusnyíl-testekből készített nyílvesszőit repítette a legtávolabbra. Úgy sikerült 467 méteres lövéssel megnyernie a versenyszámot, hogy 137 méterrel legyőzte a második helyezettet. Majd a következő versenyszámban a korlátlan erősségű íjakéban is indult, de csak egyszer próbálkozhatott. Megsérült ugyanis a keze az első lövésnél, s már a mentőben értesült a győzelméről. Az Egyesült Államokban lévő Sós Sivatag a távlövő íjászok fellegvára. 1940 óta vezetnek egy rekordlistát, amelyre ma csak úgy lehet felkerülni, ha az addigi összes lövőt legyőzi valaki. Ezen a listán, ha a szokásos módon való íjhasználat kategóriáinak világrekordjait nézzük, akkor azt láthatjuk, hogy Mónus a kilenc lehetséges kategóriából ötben 12 világrekordot lőtt. Farkas, életre-halálra harcol, azaz csak a győzelem az elfogadható számára. Küzdelmeinek szellemisége máig is a régi nagy történelmi harcokat idézi, vagyis a múlt emlékképeinek újbóli megélését. Ahogy Mónus József, alias Fehér Farkas mondja: *"Már szinte mindenkit kihívott és legyőzött, aki számít a harci cél- és távlövészetben."* Személyes mottója: *„A győztes jogán a dobogón állva megmutatni a világnak a magyar zászlót!"* Az idén ismét találkozhattok vele bástyalövése helyszínén, Jászón. A Farkas, a távlövő íjász, a Premontrei Apátság Keresztelő Szent János-templomával szembeni várhegyen, a Jászói-szikláról vagy más néven a Szépleány-hegyről biztonságos távlövést ad le.

15:30 Előadás: "Miről mesélnek a bódvavendégi üvegnegatívok?

Előadó: **Bodnár Mónika Dr.**, a miskolci Herman Ottó Múzeum Néprajzi Tárának osztályvezetője, etnográfus - muzeológus.

Bodnár Mónika, a tornaújfalui származású etnográfus - muzeológus 2011-ben Bódvavendégi határ menti kisközségben járva látókörébe került egy 450 db-os üvegnegatív kollekció, amit a tulajdonosok később a miskolci Herrman Ottó Múzeumnak ajándékoztak. Ezek digitalizálását követően megkezdtem a felvételek beazonosítását. Az üvegnegatív felvételeket Veres József, a kassai ipari egykori legendás tanára készítette az 1920–1940-es években. Szülőfaluja, Bódvavendégi mellett fotózott a környező településeken, valamint kirándulásai színhelyén. Megörökítette a felkeresett települések történeti építményeit, emlékhelyeit, de érdekelték őt az új, éppen folyó építkezések is. Lencsevégre kapta a vidéki lakosság ünnepeit és dolgos hétköznapjait. Megrendelésre is fotózott, ide sorolhatók a portrék, gyermekfotók, családi csoportképek, lakodalmi és karácsonyi felvételek, valamint a környék katolikus templomairól és iskoláiról készült felvételek. Az elmúlt években a fotók kapcsán sikerült kibontani néhány érdekes témát. Az egyik témakör Torna nagyasszonya, Péchy Gáspárné Bartóky Mária életével és munkásságával foglalkozik, s olyan érdekes kérdéseket feszeget, hogy ki volt ő, hogy került Tornára, s milyen összefüggés van Torna és a festőóriás Munkácsy Mihály között. Egy másik témakör – a lakodalmi fotósorozat kapcsán – a térség házasodási és lakodalmi szokásait boncolgatja. Önmagában ez a téma is érdekes, de hogy a kutatás miként járult hozzá ahhoz, hogy bizonyítást nyerjen egy honfoglaló magyar vitéz és ma élő leszármazottjainak kapcsolata, az majd kiderül az előadásból.

16:30 Kerekasztal beszélgetés: "16:30 Kerekasztal beszélgetés: " Isten szolgája és népének pásztora - Esterházy János emlékezete és az Igazság bajnoka - Duray Miklós emlékezete."

A beszélgetést vezeti: **M. Molnár László.** Beszélgetőtársak: **Molnár Imre**, Esterházy-kutató, **Koltay Gábor**, filmrendező, **Gubik László**, Esterházy Akadémia igazgatója, **Bartók Csaba**, Magyar TV munkatársa.

Molnár Imre, történész a baráti beszélgetés bevezetőjében elhangzik, hogy 120 éve született a felvidéki magyarság példaértékű politikusa, Esterházy János, aki a háború alatt több ezer embert menekített meg. Míg Szlovákiában háborús bűnösként tartják számon, addig Lengyelország a boldoggá avatását kezdeményezte. Ebben nagy szerepe volt és van Marek Jędraszewskinek, a krakkói főegyházmegye érsekének, aki a mártírpolitikus újratemetése után kijelentette: *"Ez az ember méltó a boldoggá avatási perre. Esterházy János nemcsak egy politikus, korának meghatározó történelmi személyisége, de elsősorban Krisztus hű követője volt és maradt haláláig."* Molnár Imre annak a véleményének ad hangot, hogy gróf Esterházy János nemcsak a felvidéki magyarok, de az összmagyar nemzet legmeghatározóbb személyisége a 20. században: *„A példa, amit mutatott, nemcsak a korának szólt, hanem a jövőnek, a mának is."* 1990-ben majdnem megtörtént Esterházy rehabilitálása, amikor Václav Havel elnök tanácsadója, Schwarzenberg herceg javaslatára In memoriam a legnagyobb állami kitüntetést szerették volna adományozni Esterházy Jánosnak. Szlovákiából érkezett azonban egy nyomás, ami miatt ezt vissza kellett vonni. Ugyanakkor ez nem azt jelenti, hogy a szlovák népakarat teljesült volna. Nem pontosan meghatározható politikai körök akarata érvényesült. Az Esterházy-ellenességnek egyértelmű politikai háttere van. A Moszkvába emigrált szlovák kommunisták magyarellenesek voltak, hiszen az sem véletlen, hogy 1943 decemberében Beneš Sztálinnal egyezett meg a magyarok likvidálásában. Esterházy nemcsak a magyarok és a lengyelek által elfogadott jelkép, de egész Közép-Európában: a háborúellenesség, a zsidógyűlölet megszüntetésének jelképe. Molnár Imre előadásában kihangsúlyozza, hogy a civilizációs válságban csak a megpróbált értékek maradnak fenn: *„Esterházy János szenvedésével, a keresztényi értékekhez való hűségével a szülőföldjéhez, népéhez, nemzetéhez a jövőbe mutat. Utolsó üzenete a népéhez az volt, hogy maradjatok hűségesek két kincsetekhez, Krisztusba vetett hitetekhez és a magyar nemzeti önazonosságotokhoz, mert ezek fognak megtartani benneteket a jövőben."* A Mécs László Szabadegyetem ezzel a kerekasztal beszélgetéssel emlékezik Esterházy Jánosra, Isten szolgájára és népének pásztorára. **Mihályi Molnár László** , házigazda és műsorvezető beszélgetőtársa lesz **Molnár Imre**, történész, szociológus, diplomata, a Pozsonyi Magyar Intézet volt igazgatója, Esterházy-kutató, **Koltay Gábor**, Balázs Béla-díjas magyar filmrendező, színigazgató, érdemes művész, a Magyar Örökség díj, a Magyar Szabadságért díj, a Petőfi Sándor Sajtószabadság-díj tulajdonosa, **Gubik László**, felvidéki magyar politikus, a Felvidéki Esterházy Akadémia alapító igazgatója, Szövetség a Közös Célokért és Via Nova ICS elnöke, Széchenyi Társaság Díja tulajdonosa és **Bartók Csaba**, a Magyar Televízió szepsi stúdiójának vezetője.

19:00 Előadás és vetítés: "Egy életen át harcolni a magyar zászló becsületéért!"

Előadó: **Mónus József László**, magyar hagyományőrző, többszörös világrekorder, tradicionális távlövő íjász, Magyar Nemzetért Érdemérem ezüst fokozata, Magyar Arany Érdemkereszt tulajdonosa, Ex Libris díjas.

Mónus József László, beceneve Fehér Farkas. Az íjászatot gyermekével együtt kezdte elsajátítani 2006-ban. 2010-ben Budapesten rendeztek Nyílegyenes Távlövő Bajnokságot, amelyen Mónus József megdöntötte az akkor 784 éve felállított rekordot, a középkorból ismert mongol Esunkhei nevű íjász rekordját, 508,14 méterre szállt a nyíl. 2012-ben egy íjászversenyen 653 m távolságra lőtt el, felállította a távlövés új világrekordját. 2014-ben három nap alatt hat világcsúcsot állított fel a távlövő íjászatban. 2017-ben Isztambulban a Hódítók Kupája versenyt nyerte meg. A Farkas a második helyezettet 63 méterrel győzte le. 2018-ban a nemzetközi szövetség bírái által hitelesített mérése során 897,66 méterre lőtte a nyílvesszőt, 25 méterrel döntötte meg a korábbi csúcsot. 2019-ben Nevadában megcsinálta a lehetetlent. Leghosszabb lövése 907-es pozsonyi csata tiszteletére 907 m volt az álomhatár. A kiemelkedő teljesítmény átlag feletti edzésmunkát igényel. Naponta 500 lövést ad le, de ha versenyre készül, akkor akár napi ezret is. Önmagáért beszél, hogy minden 240 méteres céllövő versenyt megnyer. Legnagyobb sikeres céllövése: 9000 ezer ember előtt, 5 kilőtt nyílvesszőből 1-gyel eltalálta a tőle 453 méterre felállított ember nagyságú célt még 2012-ben Bugacon. A Fehér Farkas fő gondolata: *"A győztes jogán megmutatni a világnak a magyar zászlót és minden magyarnak történelmet kell írni a maga módján. Minden nemzet, minden ország, minden íjkészítő, minden vesszőkészítő, minden lövő, aki kiáll a Farkasok ellen, az veszíteni fog, ha a jó Isten megsegít, a magyar zászló becsületéért. Szeretném a világbajnokság dobogóján látni, győztesen látni lobogni a magyar és a székely zászlót, a nagy történelmi népek zászlói előtt, a múlt tiszteletéért, a gyermekeink jövőjéért. A világ legjobb íjait készítettem el Hajdúnánáson, amelyek utcahosszal tudják megverni ellenfeleiket. A legendás Zrínyi íjaim átírják a távlövészet világát a világbajnokságon."*

20:00 Filmbemutató: "A szabadság ára. "

A filmet bemutatja: Koltay Gábor, Balázs Béla-díjas magyar filmrendező, színigazgató, érdemes művész, a Magyar Örökség díj, a Magyar Szabadságért díj, a Petőfi Sándor Sajtószabadság-díj tulajdonosa.

Koltay Gábor, magyar filmrendező történelmi dokumentumfilmje, A szabadság ára, szellemi, gondolati folytatása a korábbi műveknek. amely születése és eltűnése egy további furcsa mozzanat a film főhősének életútján. Film Duray Miklósról, aki ötven éven át volt a célkeresztben. Ez a mű a felvidéki magyarság sorsáról, megpróbáltatásairól, lehetőségeiről szól, központban Duray Miklós személyével, aki tizenöt éves korában vallomást tett arról, hogy életét a felvidéki magyaroknak akarja szentelni. Duray személyében olyan igazságkereső, az ok-okozati összefüggéseket leíró emberről van szó, aki őszintesége, szaktudása és kockázatvállalása révén széles körben elfogadott személyiség. Ebben a hazugsággal és becstelenséggel terhes világban azok kevesek közé tartozik, akik tiszták tudtak maradni. Ezért egyesek újra és újra megkísérték őt eltávolítani a közéletből, hiszen a korrupt szellemi és gazdasági összefonódások , a történelemhamisítások időszakában az ilyenfajta gondolkodásmód súlyos veszélyforrás. Duray Miklós korunk szabadságharcosa, azon kevés hiteles 68-asok egyike, aki szellemi igazodási pont volt. A 80-as években a kétszeri bebörtönzést is vállalva küzdött a magyar iskolákért, a magyar szó becsületéért , hiszen a trianoni szándékok akkor fognak beteljesülni, ha végképp elfogyunk, már nem lesz, aki magyarul megszólalna. Koltay Gábor 2008-ban több tucat beszélgetést készíttet felvidéki közéleti szereplőkkel, családtagokkal, barátokkal és magával Duray Miklóssal. Ezekből állította össze dokumentumfilmjét, amely Duray Miklós pályafutását a csemadokos kezdetektől, az 1968-as szereplésén át, kétszeri bebörtönzéséig majd az 1990-utáni politikai tevékenységéig ill. a politikából történt kiszorulásáig tárja fel. A film kurta sorsa csak egy további váratlan fordulat Duray Miklós életében, kb. olyan mint amikor a többéves börtönbüntetés várományosa azt látta, hogy a tárgyaláson valaki apró cetlit nyújt át a bírónak, aki azt elképedve elolvasta, majd berekesztette a tárgyalást és kis idő elteltével ejtette a vádat. Duray Miklós életében kétségkívül történtek csodák. Azonban inkább vele mint általa. *"Duray élete és konfliktusai elválaszthatatlanok a felvidéki magyarság jogaiért folytatott küzdelemmel. Egy rendkívüli becsületes életútról van szó, amely azonban egyben kérlelhetetlen: az igazságot mutatja fel. Az igazság pedig nagyon sokaknak fájó."* - mondta Koltay Gábor, hogy miért forgatott filmet Duray Miklósról. Koltay, amióta elolvasta a Kutyaszorítót, Duray első könyvét, figyelte Duray Miklós pályafutását. Durayt az elmúlt évtizedek egyik legjelentősebb személyiségnek tartja: *"Az igazság bajnoka. Ismerjük azokat a kezdeményezéseket, hogy eltávolítsák őt a közéletből, de nem tudnak fogást találni rajta, mert az igaz értékeket egy igaz ember mutatja fel, és így a felmutatott értékek ereje megsokszorozódik. Fiktív elemekkel átszőtt, több mint két órás filmről van szó, melynek címe:* A szabadság ára. *Figyelve a mai eseményeket, például, hogy a magyar köztársasági elnököt félúton megállítják a hídon, az utcán, a futballstadionban, de még a szlovák parlament épületében is történteket, a szlovák politikai eseményeket, a hazug és áttekinthetetlennek tűnő, ám nagyon is világosan kikövetkeztethető ok-okozati összefüggéseket látva azt gondolom, hogy ezt a filmet nagyon sok embernek látnia kell, mert segít megérteni azt a világot, amelyben élünk".* A film 1968-al indul, amikor Budapesten az Illés zenekar szinte a táncdalfesztivál minden díját besöpri. Sokan azt hitték, elkezdődött a szabadság időszaka, közben Csehszlovákiába, így a Felvidékre is elindultak a Varsói Szerződés tankjai, és következett még két évtized a kommunizmus jegyében, a rendszer, mely Duray Miklóst az ellenségének tekintette, többek között kétszer bebörtönözte. A filmben végigpereg szemünk előtt fél évszázad, több kortárs visszaemlékezése segítségével. A film 2009-ben fejeződik be, amikor Duray ismét bíróság előtt áll, ezúttal azért, mert kimondta véleményét a magyarellenes Szlovák Nemzeti Pártról. A film főszereplője Varga Klári, aki a filmvásznon Duray Miklós mellett végigtekintett a felvidéki magyarság elmúlt zavaros évtizedeire. A narrátor szerepében Sipos Imrét, illetve az egykori bírósági jelenetben Galán Gézát hallhattuk. A film időtartama: 2 óra 10 perc. Duray Miklós 2022. december 30-án hunyt el. A Mécs László Szabadegyetem ezzel a filmmel emlékezik a felvidéki magyar szabadságharcosra, az igazság bajnokára.

2023. július 15. (szombat)

09:00 Előadás és könyvbemutató: "Szent László - Magyarországnak édes oltalma."

Előadó: **Gál Péter József,** zamárdi művelődésszervező, Szent László-kutató.

Gál Péter József szerint nagy tudást tárnak föl e könyv sorai: a magyarság közösségi hagyományait és a témával foglalkozó írástudók, tudósok kincses hagyatékát, melyek Szent László király világába vezetnek.

Ebben a Moldvától Vasig tartó szellemi utazásban kalauzolja Önöket a szerző. De nem idegenvezetőként szólal meg, mert bár az elmúlt évtizedek sok-sok embert elidegenítettek a magyar szellem világától, ma már mindenki örökségének tekintheti Szent László hagyatékát. A kötet műfaja hitvallásesszé. Ez azt jelenti, hogy Gál Péter József a tudományos tényeket saját hitvallásába építi be, a néphagyományok mítoszait pedig a krisztusi kinyilatkoztatás fényében igyekszik értelmezni. E munkájával az volt a célja, hogy ösvényt vágjon a különféle, Szent László személyével kapcsolatos, hol tudományos, hol mitikus források között. E források ugyanis a hagyományéltető vizei. Ezekben mossuk meg arcunkat és szemünket, kedves olvasó. Gál Péter József, Szent László-kutató előadásában megtudhatjuk, hogy Szent László rendíthetetlen vitézként élen járt a küzdelmekben,ma is határainkat, kultúránkat, hitünket oltalmazza, egyszerre igazságos és kegyes, a krisztusi szellemet ma is sugározza az ország vezetőknek, ma is a keresztény Európa önmagával vívott benső küzdelmének felkérhető fővezére. Az előadás után az előadó eddig megjelent könyveit árusítja és személyesen dedikálja azokat.

10:00 - 12:00 Előadás és baráti beszélgetés: "Magyarságért-díj hat felvidéki kitüntetettje."

Előadó és a kötetlen baráti beszélgetést vezeti: **Dr. Czápáry-Martincsevics András,** okleveles villamosmérnök, igazságügyi informatikai szakértő, levéltári kutató, nemzeti vezérőrnagy, elnök-parancsnok.

A Magyar Nemzetőrség Török István Győr-Moson-Sopron Megyei Szövetség megalakulásának 15. évfordulójáról emlékeztek meg 2021. október 9- én a győri Városháza rendezvénytermében. A szövetség céljai közt szerepel többek közt a hazaszeretetre és magyarságtudatra nevelés és a hagyományőrzés is. A rendezvény első részében **Czapáry Martincsevics András** nemzetőr vezérőrnagy, elnök-parancsnok a szövetség tizenöt éves tevékenységét ismertette, majd sor került a „Magyarságért" kitüntetések átadására. *„Szövetségünk kiemelten odafigyel azokra a példát mutató határon túli magyarokra is, akikkel szemben úgy érezzük, hogy elsősorban erkölcsi adósságunk van, és valamilyen módon szeretnénk elismerni az elkötelezettségüket, illetve díjazni az életpályájukat."* - fogalmazott Czapáry Martincsevics András. A Szövetség az elmúlt években különösen, de már a 2004-es alapítása óta folyamatosan a határon túli magyar közösségekkel rendszeres kapcsolatépítést folytat. Ennek során mintegy 4 éve a magyar nyelv és kultúra ápolása érdekében, a magyar megmaradás ügyét szolgálva könyvadomány-gyűjtő akciókat kezdeményezett „Magyar könyvet magyaroknak!" címmel. Ezeket a könyvadományokat erdélyi, délvidéki és felvidéki magyar közösségeknek, könyvtáraknak, iskoláknak juttattuk el. Segítőink elismerése érdekében nemrég alapítottuk a Magyarságért kitüntetést. A Magyarság-díj kitüntetettjei közt eddig hat felvidéki van: Falath Zsuzsanna, muzeológus, történész, Dunajszky Géza, író, publicista, tanár, Csáky Pál, politikus, író, Mihályi Molnár László, költő, publicista, tanár, Tóth Zoltán, felvidéki magyar költő, író, drámaíró, a Kerecsen Motorosok vezetője és Zborai Imre, kultúra és művelődés szervező, a Csemadok Kassa-környéki Területi Választmány titkára, akik kötetlen baráti beszélgetésen vesznek részt Czapáry Martincsevics András nemzetőr vezérőrnagy vezetésével. **Falath Zsuzsanna** a felvidéki magyar identitás védelme és a felvidéki magyar megmaradást, a magyar nyelv és kultúra védelmét szolgáló tevékenységéért kapta a kitüntetést. A kitüntetés átadásával a szövetség erkölcsi elégtételt kíván szolgáltatni a magyarságának vállalása és muzeológusi munkája során elszenvedett diszkriminációért. **Dunajszky Géza** a felvidéki magyar történelem szomorú fejezeteinek a feltárása és azok írásaiban, könyveiben való rögzítése érdekében folytatott kitartó munkájáért kapta a kitüntetést, amely a magyar identitás védelmét és a felvidéki magyar megmaradást, a magyar nyelv és kultúra védelmét szolgálja. **Csáky Pál** a magyar identitás védelmét, a felvidéki magyar megmaradást, a magyar nyelv és kultúra védelmét szolgáló tevékenységéért, valamint a felvidéki magyarság képviseletében folytatott eredményes tevékenységéért kapta a kitüntetést. **Mihályi Molnár László** a magyar identitás védelmét, a felvidéki magyar megmaradást, a magyar nyelv és kultúra védelmét szolgáló írói és eredményes kulturális szervezői tevékenységéért kapta a kitüntetést. **Tóth Zoltán**, a magyar nyelvet és kultúrát támogató tevékenységért, a határon túli magyar közösségekben a magyar megmaradás ügyét szolgáló áldozatvállalásért kapta a kitüntetést és **Zborai Imre** a magyarság felvidéken való megmaradása érdekében folytatott értékes szervező tevékenységért kapta a kitüntetést. A kultúra napszámosa a díjat éppen a Tompa Mihály Országos verseny országos elődöntőjen vette át Szepsiben a Kassa Megyében működő magyar iskolák versenyzői előtt 2019-ben.

2023. július 16. (vasárnap)

11:00 Ünnepi szentmise a jászóváriapátsági templomban.

Ünnepi szentmise a jászóvári Premontrei Apátság Keresztelő Szent János-templomában. A misét bemutatja: **Rédli Richard Imre**, Imre atya.

14:00 Táborbontás.

A vasárnapi ebéd után táborbontás és a táborlakók hazatérése.

A tábor napirendje és rendszeres napi programok:

07.00 **Reggeli ébresztő** trombitaszóval (Daragó Károly és Pálos Erik)

08.00 - 09:00 **Reggeli**
09.00 - 12.00 **Délelőtti előadások** és játszóházi foglalkozások
12.00 - 13.00 **Ebéd**
13.00 - 15.00 Délutáni pihenés
15.00 - 18.00 **Délutáni előadások** és játszóházi foglalkozások
18.00 - 19.00 **Vacsora**
19.00 - 22.00 **Esti előadások, zenés programok**
19.45 - 20.00 Meseház gyerekeknek
22.00 - 24.00 Tábortűzgyújtás, tábortűznézés, tematikus vitafórumok, zenés programok

24.00 **Takarodó** trombitaszóval (Daragó Károly és Pálos Erik)

Szervezési tudnivalók:

Részvételi díj a táborlakóknak egész hétre, személyenként (7 nap, 6 éjszaka) összesen **180,- €.** Személyenként egy napra **30,- €,** ebből a szállás egy napra 12,- €, egy napra a reggeli 5,- €, az ebéd 7,- €, a vacsora 6,- €.

A táborlakók elszállásolása az autókemping felújított és átfestett faházikóiban lehetséges korlátozott létszámban (max. 100 személy), illetve saját sátorban (max. 40 személy). Az autókemping magántulajdonban van. A részvételi díj tartalmazza a szállást, az étkezést - naponta háromszor, valamint az előadások költségeit.

A **személyazonossági igazolványt** és az **egészségügyi kártyát**, minden táborozónak magával kell hoznia, szüksége lehet rá, és a tábor idején a biztosítását mindenki saját maga intézi.

Levélcím és elérhetőségek:

Érdeklődni vagy **jelentkezni** a következő címen és telefonszámon lehet:

Személyesen a Csemadok Kassa-környéki Területi Választmány titkárságán, Szepsiben a Magyar Házban, (a Hviezdoslav utca 32. szám alatt, a volt gyerekkórház épületében),

továbbá telefonon a következő mobilszámon: 00421 / 905 818 377,
villámpostán a csemadok.szepsi.tv@gmail.com vagy zborai.imre560210@gmail.com címen,

vagy levélben a következő postacímen:

Csemadok Kassa-környéki Területi Választmány
Oblastný výbor Csemadok Košice-okolie
Hviezdoslavova 1320/32
045 01 Moldava nad Bodvou / Szepsi

A rendezvény további támogatói:

Dianthaus, zöldség, gyümölcs - Csoltkó Éva, magánvállalkozó – Jászó,
Firma Bubi - Bubenko György / Saca, Stonel - Lukács Zoltán / Szepsi, Tolfi - Tóth László / Makranc,
Bonum Vínum - Dobos Zoltán / Szepsi, Bodva Servis - Beniczki Beáta / Debrőd, Kvety - Pálos Márta / Szepsi

A körülmények alakulásától függően a műsort a szervezők megváltoztathatják.

Nyári tábor a gyerekeknek a Mécs László Szabadegyetemen

Jaszó – Autókemping

A Csemadok Kassa-környéki Területi Választmánya

a Csemadok Országos Tanácsa megbízásából az idén ismét megszervezi

a 25. Mécs László Szabadegyetemet,

Jászón az Autókemping területén, 2023. július 10. és 2023. július 16. között.

A Csemadok Kassa-környéki Területi Választmány 2023-ban ismét meghirdeti

a Gyerekek napközis nyári táborát, napi bejárással,

2023. július 11. és 14. között (kedd – péntek),

Szepsi és a környező települések **óvodásai,** illetve **kisiskolásai** részére, óvónők felügyelete mellett.
A játszóházi és kézműves foglalkozások csupán **magyar nyelven** zajlanak.

Az egész napos játszóházi és kézműves foglalkozások keretén belül a gyermekek egy igazán színes, játékos tábor részesei lehetnek - az Autókemping zárt területén, festői környezetben, a premontrei apátság temploma, a jászói tó és a jászói barlang szomszédságában.

Étkezést (tízórait, ebédet és uzsonnát) **biztosítunk a gyerekeknek!**

Részvételi díj: 10,- € / 1 nap, illetve **36,- € / 4 nap.**

Játszóházi és kézműves foglalkozások:

Kézműves programok, nemezelés, selyemfestés, gyöngyfűzés, kosárfonás, mézeskalács készítése.
Ügyes kezek, hétköznapi tárgyak praktikus és díszítő elemekké varázslása, agyagozás, magos képek készítése.
Játszóházi foglalkozások, gipszfigurák festése, szalvéta dekupázs, papírfigurák készítése, arcfestés.

Levélcím és elérhetőség:

Érdeklődni és **jelentkezni** a következő címen és telefonszámokon lehet:
Személyesen a Csemadok Kassa-környéki Területi Választmány titkárságán, Szepsiben a Magyar Házban, (a Hviezdoslav utca 32. szám alatt, a volt gyerekkórház épületében), továbbá telefonon, levélben vagy e-mailben.

Postacím:
Csemadok Kassa-környéki Területi Választmány
Oblastný výbor Csemadok Košice-okolie
Hviezdoslavova 1320/32
045 01 Moldava nad Bodvou

Mobil: 00421 / 905 818 377 vagy 00421 / 0908 829 355
E-mail: csemadok.szepsi.tv@gmail.com
zborai.imre560210@gmail.com
balazsjudit@zoznam.sk